

Біріна Ольга Андріївна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипасєв О.М.

ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Проблема формування духовно-моральних цінностей юного покоління в державі в час її інтеграції до загальноєвропейського співтовариства є актуальною. На учнівську молодь дедалі більш очевидним є вплив молодіжної субкультури, відірваної від загальнолюдських духовно-моральних цінностей, багатовікової спадщини українського народу. Саме це спонукає сучасних педагогів формувати в учнів духовно-моральні цінності у процесі становлення кожного з них як особистості:

- мораль – специфічний тип регуляції відносин між людьми, спрямованої до їх гуманізації на засадах спільного блага;
- моральність – внутрішнє налаштування індивіда діяти відповідно до своєї совісті та свободи, волі;
- моральні почуття – почуття, у яких виявляється стійке ставлення людини до суспільних подій, до інших людей і до себе;
- моральна свідомість – якість, що відображає реальні стосунки і регулює моральний аспект діяльності людини;
- моральні звички – стійкі форми поведінки, які є внутрішньою потребою особистості та виявляються в будь-якій ситуації й умовах;
- моральна спрямованість – стійка суспільна позиція особистості, що базується на світоглядній основі мотивів поведінки й виявляється в різних умовах як властивість особистості;
- моральна вихованість – інтегральна якість особистості, що характеризується певним рівнем сформованості морально-ціннісної сфери особистості;
- моральні цінності – вибіркова, відносно стійка система спрямованості інтересів і потреб особистості до норм загальнолюдської моралі

Та як же виховувати освічену молодь ?

Початок має бути закладений у сім'ї. Головна мета морального виховання у сім'ї – набуття підростаючим поколінням морального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжлюдських і міжнаціональних взаємин; а основне завдання – набуття знань про моральні принципи, норми та правила суспільної поведінки, виховання моральних почуттів, потреб і ставлення до навколишнього світу, набуття стійких навичок і звичок моральної поведінки.

Другий етап – формування особистості у школі. Найбільш вдалим віковим періодом для формування ціннісних орієнтацій є старший підлітковий вік, що характеризується виходом особистості на нову соціальну позицію, коли формується її свідоме ставлення до себе як до члена суспільства. Учені стверджують, що цей період піднесення життєдіяльності, який супроводжується загальним посиленням процесу розвитку, підняттям на вищу сходинку поведінки особистості, є продуктивним для становлення учнівської молоді на основі духовно-моральних набутоків людства.

Учитель несе відповідальність за формування людського в людині, саме йому потрібно творити культуру моральних відносин, спілкування, незважаючи на суспільні негаразди. Тому в системі моральних відносин у педагогічному середовищі вагомому роль відіграє взаємодія вчителя й учнів, побудована на взаєморозумінні та взаємоповазі, шанобливому ставленні вчителя до традицій колективу, підтримці гідності кожного вихованця.

Уся навчально-виховна система школи повинна мати виховний вплив на становлення моральних відносин, за яких учнівська молодь могла пережити задоволення від того, що своєю поведінкою та вчинками приносить радість людям, творить добро, бере відповідальність за результати своєї діяльності, вміє володіти і керувати собою.

Третій етап – закріплення моральних цінностей в університеті. Практика свідчить, що організовуючи в загальноосвітніх навчальних закладах різноманітні заходи з метою морального виховання, педагогічні колективи формують в учня національну спрямованість, любов до рідної мови та свого народу, національну гідність, шанобливе ставлення до культури, духовної спадщини, народних традицій і звичаїв. В університеті викладачі мають лише закріпити результати виховання.

Вони можуть зробити це на своєму прикладі. Наприклад, поважати своїх колег, учнів. З повагою ставившись до їх часу, їх почуттів.

Висновок: Наразі постає нагальне питання щодо виховання освіченої, вдумливої молоді. Те, що зараз відбувається з суспільством – це просто щось сумне. Одиниці можуть відрізнитися адекватним ставленням до інших людей. Усе частіше виникають проблеми булінгу, на які деякі вчителі закривають очі. Ми розібрались, що, по-перше, це виховання в сім'ї, вдома. І це не просто відлупцювати дитину за помилку – це велика і кропітка праця. По-друге – це виховання в школі. І тут на вчителя покладена дуже велика відповідальність, адже від вчителя буде залежати моральний стан дитини. Чи буде вчитель насміхатись з помилок дитини? Чи буде викладач його принижувати при всіх і знищувати в неї впевненість у собі? Отже, від учителя потребується повага, уважність, доброзичливість, дружелюбність.

І по-третє, становлення особистості в університеті. Тут в студентів з'являється більше самостійної роботи, але від викладача теж дещо залежить. Тут він вже може надати людині більш цілісні знання, наприклад, викладаються такі гуманітарні предмети як філософія, політологія та інші, у яких вирішуються питання моральності, обговорюється сучасна ситуація у країні і суспільстві. Можемо зробити висновок, що національно-духовне виховання молоді – це надзвичайно важлива тема у наш час.

Дорофєєв В'ячеслав Романович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.

КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Національне виховання — це система поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, створена протягом віків українським народом і призначена формувати світоглядні позиції та ціннісні орієнтири молоді, що реалізується через комплекс відповідних заходів.

Відповіддю на виклики сучасного світу має стати національне виховання студентської молоді, яка буде формувати ядро української інтелігенції на основі національної ідеї.

Національна ідея об'єднує та консолідує суспільство, сприяє виробленню активної життєвої позиції молодого людини, становленню її як особистості. Національний характер виховання полягає у формуванні людини як громадянина України незалежно від її етнічного та соціального походження, віросповідання та передбачає створення спільноти самодостатніх людей, які об'єднані національною ідеєю та оберігають свої цінності та свободи.

Глобальний простір, у який інтегрується наша студентська молодь, передбачає засвоєння надбань культури різних народів. Тому постає потреба у здатності студентської молоді до входження у світовий соціокультурний простір — за умови збереження української національної ідентичності.

Національне виховання має стати фундаментом становлення світогляду молодого людини, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

Принципи національного виховання:

Національне виховання студентської молоді ґрунтується на таких принципах:

Демократичності — визнанні академічною спільнотою права шкільного на свободу виявлення своєї творчої індивідуальності, усунення авторитарних методів виховання;